

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Nașterii Domnului

† GURIE,

PRIN HARUL LUI DUMNEZEU,
EPISCOP AL DEVEI ȘI AL HUNEDOAREI,

*Preacucernicului cler, preacuviosului cin monahal
și drept-măritorilor creștini, sfântă binecuvântare arhierească din stră-
vechea Cetate a Devei, cu prilejul Sfintei Zile a Nașterii Domnului*

Iubiți credincioși,

Mare este bucuria Crăciunului, când Dumnezeu Se smerește și Se întrupează, venind în lume cu o mare ofertă de dragoste, ca Prunc nevinovat, ca „Miel”, spre a ne arăta nouă, tuturor, că Dumnezeu nu are intenții vrăjmașe, că nu este un războinic dornic să facă ordine în lume prin mijloace agresive, ci este un Părinte blajin, Care speră că noi ne vom deschide porțile inimii spre dragoste. Căci, în lumea de dincolo, legea dragostei este o lege universală.

Așa că astăzi s-ar cuveni să ne întrebăm, fiecare în parte: cât de mult ne este pătrunsă ființa de această supremă energie, care este dragostea, cât de mult reușim să o revărsăm în jurul nostru, făcându-i pe ceilalți oameni fericiți (în familie, la locul de muncă, în societate) și cât de mult ne lucrăm o relație de iubire pe verticală, cu Dumnezeu, pentru a primi putere să iubim și pe orizontală, pe toți semenii noștri. Există o cruce simbolică a iubirii: axa verticală se încrucișează cu axa orizontală. Ne avertizează Sf. Apostol și Evanghelist Ioan: *Dacă zice cineva: „Eu iubesc pe Dumnezeu” și urăște pe fratele său este un mincinos, căci cel care nu-l iubește pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să-L iubească pe Dumnezeu, pe Care nu-L vede?* (I Ioan 4, 20).

Există și un mod de a ne verifica, fiecare, cât de aproape sau de departe suntem de Dumnezeu, Care este dragoste: în măsura în care un discurs despre dragoste, despre iubirea creștină, ne plictisește, înseamnă că energia lui Dumnezeu este prezentă într-o proporție foarte mică în inima noastră și suntem departe de statura pe care ar vrea Dumnezeu să o atingem. Înseamnă că poarta spre Absolut din

fința noastră este închisă, este blocată, și trebuie să ne întrebăm ce ar fi de făcut să o deschidem, pentru a ajunge să-L cunoaștem pe Dumnezeu, să-L simțim, să-L invităm în viața noastră.

Dacă nu vom face aceasta, răul, care este foarte molipsitor, ne va contamina. Să ne amintim de Irod, cât de mult a fost el victima răului: *Iar Irod, tiranul, craiul și dușmanul, / Oastea și-o trimite / Pe prunci de-i ucide, / De doi ani în jos, / să taie pe Hristos. / Intră prin odaie, toți copiii taie. / Vai, în greaua noapte, câtă crudă moarte! / Sânge preacurat, / Cât s-o mai vărsat! / Mamelor, nu plângeți, / Pieptul nu vi-l frângeți! / Pruncii n-or muri, / ci s-or preamări*¹.

Drept-măritori creștini,

Noi, oamenii, am fost făcuți de Dumnezeu pentru fericire. Dar fericirea nu este un „dat”, ci un „orizont”; la ea trebuie să ajungem prin participare, prin voința oțelită de a evita răul și de a urma binele. Doar dragostea ne poate revărsa fericirea în viață. Doar când omul iubește și constată că este iubit, devine fericit. Prin căderea în păcat omul a decis să ajungă la fericire numai după ce parcuge un mare ocol: experiența răului. De aceea, pe acest Pământ, unde este revărsat răul, mai corect ar fi să vorbim nu de... fericire, ci de o stare de seninătate, care ne este furnizată de convingerea că suntem pe traseul cel corect, al mântuirii, al vieții veșnice, la capătul căruia se află Raiul, Împărăția Cerurilor.

De marile praznice, precum este și cel de astăzi, este bine să ne adresăm, fiecare dintre noi, câteva întrebări constatative și investigative. Prima ar fi aceasta: ***Cât de mult am contribuit eu, personal, la expansiunea binelui și a fericirii în viețile oamenilor importanți pentru mine?*** Am în mintea și în inima mea o listă clară a oamenilor importanți pentru mine? Este grupul celor pe care i-aș dori cu mine în Rai, după moarte. Nu cumva sunt pentru ei o povară, din cauza patimilor care mă tiranizează? Ori sunt o prezență banală, care nu face (nici pe departe!) ceea ce ar trebui să facă, o prezență care mai mult dezamăgește decât zidește?

Colindul popular românesc constată, cu durere, situația din România rurală a altor vremi: *Scoală-Te, Doamne, Te scoală, / Că, de când, Doamne-ai dormit, / Iarba verde s-o mlăgît, / Florile s-or cotropit, / Lumea rău s-o pângărit: / Sudiue ficior pe tată / Și maica face păcate, / De-atunci nu-i mai rod în țară, / Nici în grâu, nici în secară, / Numai neghioară goală*². Colindul vrea să spună că sărăcia și nefericirea din țară sunt toate cauzate de lipsa dragostei dintre oameni. Pruncul Iisus a venit cu o ofertă de iubire, dar nu mulți doresc să preia această ofertă de

¹ Colindul „O, ce nebunie!”, în vol. *Colindăm, noi colindăm. Colinde și cântece de stea, pițărâi, orații și inteludii instrumentale, jocul caprei, urări de Anul Nou* (culese sub îngrijirea Dr. Dumitru Jompan), Editura Eurostampa, Timișoara, 2002, p. 150.

² Colindul „Acolo-n sus, la Răsărit”, în vol. *cit.*, p. 56.

PS Dr. Gurie Georgiu

iubire și să o ducă mai departe. Când iubim cu adevărat, forța negativă de impact a sărăciei se atenuează, lipsurile pălesc și bucuria ni se revărsă mai ușor în suflet.

Câtă iubire, strălucire și fericire s-a revărsat în viața Fecioarei Maria, în pofda vieții modeste pe care o ducea, când a primit vestea Nașterii Făcătorului lumii: *Și, deodată, ce văzuse? Casa toată se umpluse / De-o lumină lucitoare, ca lumina de la Soare. / Îngerul Gavriil intrase la Sfânta Fecioară-n casă. / Și, din zbor, cum se opri, „Bucură-te!” – îi grăi. / Nu te-nspăimânta, Maria, că vei naște pe Mesia! / Fiul al Domnului va fi și „Iisus” Se va numi³.*

Iubiții mei fi duhovnicești!

Tot astăzi, în măreață zi de praznic, s-ar cuveni să ne mai adresăm încă o întrebare: ***Care sunt lucrurile din viața mea care îmi irotesc timpul și din pricina cărora eu nu progrez cum ar trebui***, lucrurile din cauza cărora nu sunt deja ceea ce ar vrea Dumnezeu să fiu? La această întrebare, mulți copii, dacă ar fi sinceri, ar răspunde: jocurile pe calculator; mulți tineri ar răspunde: anturajul toxic (care invită la încurajarea instinctelor și la droguri); mulți adulți ar răspunde: viziionatul prelungit la televizor și alcoolul în exces; iar mulți vârstnici ar răspunde: amânatul mersului la Biserică și al întoarcerii depline la Dumnezeu, prin Spovedanie și Împărtășanie.

Lumea noastră păcătuiește, **promovând o viziune prea indulgentă față de rău**. Ei i se pare că răul nu este prea toxic și poate fi consumat fără riscuri mari. De aceea, suntem foarte permisivi cu el, îl îngăduim în viața copiilor noștri și în propria viață. Dar el generează, unde este lăsat să intre, multă nefericire.

M-aș opri asupra unei relatări din Sinaxarul lunii Octombrie. Avramie era un pustnic retras în rugăciune într-o chilie de la marginea unei păduri. După zece ani de sihăstrie a fost hirotonit preot de episcopul locului. Pe neașteptate însă, într-o zi, vine un grup de localnici la el, aducându-i o fetiță de nouă ani: *E fata fratelui tău, care a murit de curând. Mama ei a plecat de mult în lume, să-și trăiască viața. Să o creșteți, căci n-are cine!*

Așa că pustnicul a făcut încă o chilie, lângă a lui, și a crescut-o acolo pe copilă până la vârsta de 20 de ani. Atunci a apărut acolo un tânăr frumos, care i-a sucit mințile, determinând-o, vrăjită, să plece cu el. Mai pe urmă ea și-a căutat așazisa „fericire” tocmai într-o casă de moravuri ușoare, unde a trăit, în păcat, vreme de trei ani. **Un gol existențial colosal i-a cuprins însă, treptat, inima**. A vrut să plece din acel loc, dar a descoperit, cu stupefacție, că – de fapt – era prizonieră

³ Colindul *Sfântă-i seara de Crăciun*, în vol. *Colinde. Culegere de George Breazu*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1993, p. 463.

acolo, neîngăduindu-i-se să plece; a crezut că era liberă, dar a constatat că nu este așa. Disperată, ea a trimis vorbă bătrânului unchi să o salveze cumva; să o salveze pentru a doua oară în viața ei. Călugărul s-a îmbrăcat în haine de înalt demnitar militar, a intrat în casa respectivă și a scos-o de acolo. Nimeni nu și-a închipuit că este altceva decât ceea ce el pare; nu a întâmpinat deloc rezistență. Și, astfel, a readus-o pe copilă în chilia în care ea copilărise și unde s-a nevoit apoi timp de șapte ani. Iar Dumnezeu i-a dăruit – așa cum mărturisește sinaxarul – harul facerii de minuni, mulțimi mari de oameni căutând-o spre a le vindeca, prin rugăciunile ei, bolile și a găsi soluții la necazurile și la suferințele lor.

Ne întrebăm: Câți tineri din ziua de azi nu sunt împotmoliți într-o viziune foarte indulgentă asupra răului, precum această fată? Câți nu cred, precum ea, că absolutul se poate atinge pe căi trupești? Să ne rugăm să ajungă și ei la înțelepciunea cea de pe urmă a sfintei!

Fiecare dintre noi avem propriul răspuns la întrebarea: **Ce păcat dominant îmi secătuieste energia?** Poarta adâncă spre Absolut din noi se deschide atunci când știm expectora răul, când îl știm elimina, ca să ne rămână energii spre a construi un viitor cu Dumnezeu, în iubire și în armonie cu semenii. Știm cu toții învățătura Bisericii privitoare la Judecata de Apoi, învățatură care spune că trebuie să ne identificăm defectul major, pentru a-l corecta, mai înainte de a fi prea târziu.

Iată cum este surprinsă ideea Judecății în colindul popular: *Domnul stătu crai în țară, / Țările se ,nspăimântară! // Împrejuru-i nor și ceață / Sprijinesc sfânta Lui față. // Și dreptatea lui tocmește / Scaunul ce-L odihnește. / Fulgerile Lui ca para, // De strălucesc toată țara. / Pământul e plin de frică, / Munții se topesc și pică // Și curg toți ca niște ceară, / Văzând pe Domnul în țară. // Că Tu, Doamne, / și-a Ta mână, // Vrând, ne-ai zidit din țărână. / Cei dreپți și în curăție / Te-așteapă cu bucurie!*⁴.

Dragi fii întru Domnul,

Astăzi, când Dumnezeu face omenirii cel mai mare dar posibil, trimițându-Și Fiul în lume, se cuvine ca – fiecare în parte – să ne adresăm o a treia întrebare: **Cât bine mi-a făcut mie, personal, Dumnezeu?** Am eu o imagine clară a tuturor bunătăților pe care Dumnezeu le-a revărsat în viața mea sau le ignor, ca și când ar fi produse ale întâmplării, și mă concentrez doar pe lipsuri, cultivându-mi astfel o stare de permanentă nemulțumire și frustrare? De câte rele m-a ferit Dumnezeu de-a lungul vieții? I-am fost eu vreodată Lui recunoscător pentru aceasta? Ori cultiv în inima mea o stare de răceală și dezinteres față de acest bine? Nu cumva,

⁴ Colindul „Domnul stătu crai în țară...”, în *vol. cit.*, p. 303.

PS Dr. Gurie Georgiu

chiar și atunci când nu mi-a împlinit vreo dorință, a făcut-o tot spre binele meu, iar eu nu mi-am dat seama?

Colindul spune: *Pe Hristos nu L-a tăiat, / Tatăl Sfânt L-a apărat. / I-a trimis un înger sfânt, / Ca să-L scape pe Pământ!*⁵. Este foarte important pentru sănătatea noastră psihică și pentru confortul nostru interior de fiecare clipă să simțim că suntem iubiți, că El ne are permanent în atenție, că nu suntem niciodată orfani pe acest Pământ, nici abandonati. Precum pe Pruncul Iisus, la fel ne are în atenție și Maica Domnului: *Maica Precistă privea, / la lină fântână, / Copilul de lângă ea / Și bea apă bună, / Pe-un câmp de măgheran, / La lină fântână, / Nu departe de Jordan, / La lină fântână*⁶.

Pe noi, oamenii, care ne simțim „de-ai Bisericii”, cei care Îi invocăm prezența în viața noastră, El ne vizitează, ne are în atenția Sa, ne binecuvintează: *Tatăl Atotțiitorul / și Fiul Izbăvitorul / și Duhul Mângâietorul!*⁷.

Dragii mei creștini hunedoreni,

Ziua de mare praznic de astăzi trebuie să constituie un mare pas înainte în progresul nostru interior. Nu trebuie să ne percepem viața ca pe o **cruciadă contra răului, ci ca pe o „construcție” a prieteniei cu Dumnezeu**, ca pe o zidire perpetuă a iubirii, zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă. Să nu fim preocupați doar de o vânatoare de păcate și defecte, ci – mai ales – de o cultivare a iubirii de Dumnezeu. Privind la Pruncul nevinovat din ieslea Betleemului nu se poate să nu se nască în ființa noastră sentimente de simpatie profundă și de gingășie.

Așa că, tot astăzi, se cuvine să știm să identificăm și calitatea dominantă pe care Dumnezeu a sădit-o în inima noastră și pe care, cultivând-o, vom avea mult spor în lucrarea proprie de mântuire. Dacă ne-am trezi subit la porțile Raiului și Sfântul Petru ne-ar întreba: *De ce ar trebui să te las înăuntru? Ce am răspunde?*

Ne-am identificat și ne-am lucrat noi **harisma primordială pusă de Dumnezeu în noi?** Nu este destul că încercăm să ne eliminăm defectele, ci trebuie să ne și exersăm calitățile, pentru că acestea ne pot propulsa, ne pot ajuta să îi conducem și pe alții pe cărarea mântuirii. **Decât să practicăm fuga de rău, mai bine să agreăm goana după Bine!** Nu construim binele dacă ne mulțumim să luptăm cu răul. Este nevoie de o ofensivă explicită pentru Bine. Viața duhovnicească nu promovează interdicțiile, nu dă naștere la chipuri posomorâte, devitalizate, acre, ci conferă fețe luminoase, strălucitoare, surâzătoare, pline de bucuria prezenței Duhului Sfânt: *Rămâi, gazdă, sănătoasă, / Sănătoasă și voioasă! / Că din fluier*

⁵ Colindul „Toată oastea creștinească”, în *vol. cit.*, p. 257.

⁶ Colindul „La lină fântână” (din Sălaj), în *vol. Colinde și cântece de stea*, Editura Nevali, Cluj-Napoca, 2005, p. 203.

⁷ *Ibidem*, p. 285.

Pastorală la Sărbătoarea Nașterii Domnului

ți-oi cânta, oile le-oi înturna! / Din fluieră fermecată, / Din paltinu' încrustată / Și cu bucurie dreasă!⁸.

Frați creștini dreptmăritori,

În încheiere, după ce ne-am adresat aceste întrebări clarificatoare, se mai cuvine încă una: **Dacă aș călători cu 10 ani în viitor și m-aș întâlni cu eul meu mai bătrân, ce sfat i-aș cere?** Aceasta pentru a ști cum să acționez corect în prezent. *Omul este suma alegerilor pe care le face de-a lungul vieții!* (Robert Bennett). Cât de mult am fost noi, prin opțiunile noastre, „cu” Dumnezeu și cât de mult „contra” Lui?

Colindul ne îndeamnă: *Ia, deschideți Poarta Mare, / Să vă zicem o cântare: / Nu suntem nici domnișori, / Ci harnici, voinici, feciori; / Vă urăm cu veselie, / Crăciunul să vă mângâie; / Floarea noastră-i sănătatea; / Gazdă, s-aveți de ea parte!*⁹. Împreună cu ceata de feciori, vă dorim și noi, ca bucuria Crăciunului să vă umple viața!

Harul Lui Dumnezeu să vă cerceteze inimile și belșugul să nu lipsească din nicio casă în aceste zile sfinte de Sărbători! Să deschideți **Poarta cea mare, Poarta inimii**, spre Dumnezeu și spre semenii, să lăsați energia dragostei divine să vă pătrundă în toate cotloanele propriei existențe! *Dă-ne, la toți, bucurie, / Amin! Doamne, slavă Ție! / La mulți ani, s-aveți folos / de Nașterea lui Hristos!*¹⁰.

„Sărbători fericite!” și „La mulți ani!”

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor,

† GURIE,

Episcopul Devei și al Hunedoarei

⁸ *Ibidem*, p. 163.

⁹ Colindul „Flori de măr cad la fereastră”, în *vol. cit.*, p. 153.

¹⁰ Colindul „Toată Legea Creștinească. Colind de stea din Ocna Sibiului”, în *Colinde și cântece de stea*, vol. I, pentru cor cu voci egale (transcriere de Ion Simionescu), Editura Aperta, Cluj-Napoca, 1994, p. 46.